

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Olijfwilg

Olijfwilgen vormen een nieuwe groep bomen dan wel struiken, die Nederland aan het veroveren is. De soort die we in Breda het meest tegenkomen is de schermolijfwilg (*Elaeagnus umbellata*). Deze is afkomstig uit China. Er zijn nu vijf verwilderende soorten olijfwilg bekend in Nederland. Vier daarvan zijn bladverliezend en bloeien in het voorjaar. Er is ook een wintergroene, in het najaar bloeiende struik, verwilderd gemeld (*Elaeagnus x submacrophylla*). Dit is een kruising van twee Aziatische soorten. Hij valt te zien op de begraafplaats Zuijlen. In oktober trof ik hem bloeiend aan en heerlijk geurend. De nieuwe hommelmkinginnen die dan vliegen en honingbijen weten hem goed te vinden. Zoals wel meer, wanneer nieuwe soorten opduiken, spelen kwekers daarin een rol ... en hun afnemers natuurlijk. De gemeente Tilburg heeft van heggen van olijfwilg een soort beeldmerk in de stad gemaakt. De wegen rondom het station staan er vol mee en ook elders in stad zijn ze aanwezig. Om de soorten olijfwilgen uit elkaar te houden dien je allereerst naar het blad te kijken. Is de struik wintergroen, dan bloeit hij in het najaar, dan is het de al genoemde *Elaeagnus x submacrophylla*.

De bladverliezende soorten van olijfwilgen zijn zilverwit aan één kant of aan twee kanten. Aan twee kanten: smalle olijfwilg (*Elaeagnus angustifolia*) indien er doorns aan de takken zitten. Deze is afkomstig uit Zuid-Europa. Zitten er geen doorns aan: zilverwilg (*Elaeagnus communata*) afkomstig uit Noord-Amerika. Is het blad maar aan één kant zilverwit dan is bijna altijd de schermolijfwilg (*Elaeagnus umbellata*). Olijfwilgen vormen bessen, die rood, geel of wit zijn al naar gelang de soort. Vogels eten de bessen en poepen die uit waardoor de zaden verspreid worden en olijfwilgen kunnen verwilderen. De geslachtsnaam 'Elaeagnus' is een oude samentrekking van twee plantennamen: elaea=olijf en agnus= vitex agnus castus=monnikspeper. Dit omdat men vond dat de plant op beide leek. Hetzelfde is gebeurd bij de Nederlandse naamgeving. Ook hier twee planten: weer olijf en wilg. En inderdaad, als je kijkt naar het zilvergrijze blad dan lijkt dat sterk op dat van de olijf en dat van sommige wilgen. De struiken dan wel bomen zijn evenwel noch verwant aan de olijf, noch aan de wilg. Ze hebben hier maar één familielid en dat is de duindoorn; ook al met zilvergrijs blad en bessen.

**Aad van Diemen,
natuurgids IVN Mark&Donge - Stadsplanten**

Dubbele boom: Olijf-wilg; Foto Aad van Diemen

Zondagse Hazelworm op Strijbeekse Heide.
Foto: Abbe Dijkstra

Markandalletjes

- * Volop zon, volle maan, met koude wind is Noordpool vlak bij!
- * Abbe Dijkstra zag zeldzame Hazelworm (= 'pootloze hagedis') zondag kronkelend wegschieten op zonnige Strijbeekse Heide.
- * 'Vettige Zeis' van Natuurpunt Markvallei wint met Johan Uwaerts Belgisch kampioenschap schoon Zeisen. Proficiat! Ook nog afwezige 'ollanders' zijn welkom.
- * Via Vereniging Markdal met Maaïke Griffioen (Phd) is advies voor 'Vogelvriendelijke Inrichting Markdal' aan Waterschap aangeboden. Maaïke meldde zich om in 'vrije tijd' voor de promotie aan Universiteit Antwerpen te adviseren over vogelvriendelijke inrichting Markdal. Met waarnemingenbestand, historische gegevens, vogelaars uit

Markdal zijn doelsoorten aangegeven. (o.a. Steenuil, Nachtegaal, Spotvogel, Grutto, Blauwborst, IJsvogel, Rietgors, Patrijs, Rietzanger, Oeverwaluw). Grootste uitdaging is de sinds 1998 verdwenen Grutto hier weer als broedvogel terug te krijgen. Afwisselende landschapselementen, historische 'heiningen', steilranden, hagen en houtsingels zijn essentieel voor de vogelvriendelijke inrichting. Het advies is bedoeld voor gebruik bij de herinrichting van het Markdal. Daarvoor heeft het waterschap nu de regie. Maaike Griffioen is succesvol gepromoveerd in Antwerpen!

* GOB gunde gronden Sulkerpad aan nieuwe (Ulvenhoutse) Stichting Natuurbehoud Markdal. GOB positief over particulier initiatief, samenwerking met SBB, overwinteren van gewas (voor vogels), etc. GOB adviseert wel overleg met omwonenden over afwijkende laarzenpad en plaats landschapselementen! Voor Wortels nog geen oplossing triest.

* 11 juni 's morgens. 7-9u Ontdekkingstocht 't Zoet. Met Willem Veenhuizen. Start, bij hek Zoete Inval, bij Stolwerk Metaal. excursies@westbrabantsevwg.nl.

* 11 juni 's middags. 12-16u. Kraamvisite drie jonge ooievaartjes. Kinderboerderij Parkzicht (Breda-noord). Telescoopkijker, info stand, prijsvraagje, beschuit met muisjes voor kinderen, etc. Tussen de Dijken 101. Breda. IVN Mark&Donge, WBr Vogelwerkgroep.

* Ook 's middag 11 juni. Slootjesdag. IVN Natuurtuin Oranjepolder. 13-16u. Waterbeestjes avontuur voor kinderen en (groot)ouders. Domeinweg 8. Oosterhout. IVN Mark&Donge.

* Natuurwandeling Heusdenhoutse vesting- en geluidswal. Kalkrijk bloemenspektakel. Zondag 11 juni 13u30. Aanmelden IVN Mark&Donge.

* Vogelrevalidatiecentrum Zundert heeft het al druk met opvangen van jonge Bosuultjes. Altijd startschot voor een druk seizoen.

* Vogelwereld.

Bleeke Heide: Late Smient (Jarek van Houten), Zomertaling, altijd bescheiden mooi (Henk Knops), zesentwintig hoopgevende Grutto's (Jan Vermeulen). Merkske: onzichtbare baltsende Kwartel (Stijn Leestmans). Orkest van zingende Wielewalen, Veldleeuwerik, Spotvogels, Tuinfluiters, Geelgorzen voor verbijsterd gehoor van waarnemers. Markdal: tien Oeverwaluwen (Harry van Vugt), Bosrietzanger (Arjan van Leest, Harry), gelukkig weer een IJsvogel (Jozef Leestmans. (B). Kijk, luister en geniet.

Joop van Riet – natuurgids IVN

Parende Weidebeekjuffers maken 'hartje'..

Foto: Ria Lambregts